

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-uteza
1. sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor tér-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

A gazdasági pálya.

Alig pár napja hagyta el a tanuló ifjuság az iskola falait és ki-ki saját érdeme szerint élvezi a szünidők örömeit, az aranyszabadságot, amelyet csak néha zavar meg a pályaválasztás gondja. Szülőikkel egyetemben fontolgatják, latolgatják, hogy melyik pálya kecsegtet legszebb jövővel, melyik nyújt leghamarább legbiztosabb kenyeret.

Párhuzamban állítják a jogi, technikai, orvosi, gyógyszerési, ipari stb. szakmákat, egyről azonban — sajnos — megfélemednek és ez a gazdasági pálya; ez kimarad, mintha ilyen nem is léteznék a földművelő Magyarországon, mintha a gazdaság nem is volna tudomány, amelyet tanulni kell, pedig tudni kellene Magyarországon mindenkinek, hogy csupán a gazdasági szakértelem által vezetett folytonos munka teheti nagygyá és gazdaggá országunkat. Még azok a szülők is, akiknek fiai a jövőben szintén földbirtokosok lesznek, nem engednek fiuk kérelmének még akkor sem, ha az kedvet és hajlamot érez a gazdasági tudományok tanulása iránt, hanem beiratják azokat a jogra s pár évi egyetemi polgárkodás után hazahívják gazdálkodni az ősi portára.

Az effele gazdálkodásnak azután, mint számtalan példa igazolta már, fájdalom, az eredménye nagyon sokszor végzett földbirtokosság.

Hiszen már a legrégebb időben mintegy 1900 évvel ezelőtt megmondotta Ciceró, hogy „Nil est agricultura dulcis, nil uberius, nil homine liberó dignus“, mégis majdnem több, mint egy évezreden keresztül a földművelés rabszolgák, jobbágyok foglalkozása és a paraszt nép mestersege maradt.

A haladás, amely az iparágak gyakorlatát tökéletesítette, a gazdaságban hosszú időn keresztül ismeretlen volt és a gazda a maradiság jelképül szolgált.

Igy tartott ez Európa legműveltebb államai-ban is a 18. század végéig, nálunk pedig körül-

belől a mult század közepéig; a népesség szaporodván, az igények kezdtek nagyobbodni, amelyet mi is megérezvén, lassan-lassan kezdtünk mély álmunkból ébredezni s viszonyaink kezdtek átalakulni a kor követelményeihez méltóan. A szükség és a létérti küzdelem megrágtatta vaskarjával az évszázados álmaiban szendergő gazdát és őt előbb lassu, később gyorsabb haladásra kényszerítette.

Hozzá társult a gyakorlathoz a tudomány, úgy, hogy ma már a művelt gazda nemcsak gépiesen és társait majmolva végzi munkáját és a dédapjától ráhagyott módszer szerint munkálja meg a földjét, hanem gondolkodik, kombinál, kísérletez és tanul. Napjainkban egy modern gazda tudományának nagyobbak és több oldalúnak, latkörének pedig tágabbnak kell lenni, mint sok más tudományos pályán működő egyénekének. A gazdasági pálya az, amely az összes pályák közt leginkább megkívánja azt, hogy az azzal foglalkozónak teljes mértékben meglegyen szakértelme és hivatásának érzete, mert csak ezáltal szeresheti meg mindazokat a cselekvési eszközöket, amelyre neki a mostani súlyos közgazdasági viszonyok között feltétlen szüksége van.

Ha visszatekintünk néhány évtizedre, látni fogjuk azon óriási haladást és változást, amely mezőgazdaságunkban történt.

Az eddigi hasznavethetetlen, mocsaras és sáros területekből alig néhány évtized alatt valószínűs kanaan varázsoltatott elő, mező iparunk versenyt fut a többi iparunkkal. Bámulatra ragadnak bennünket az újabb kor nagyszámu, elemés készülékei és magas értékű termények, kezd már mezőiparunk, mezőgazdasági üzemünk nem a lenézett paraszt mesterséggé, hanem valódi értékés tudományyá és szép, de nehéz művészetté fejlődni. Ezt a tudományt, ezt a művészetet most már nem tanulhatja meg könnyű szerrel a fiu az apjától, mert a modern gazdálkodás, hogy az szép jövedelmet is hajtson, hosszú tudomá-

nyos előkészültséget, fárasztó gyakorlati tanulmányozást igényel, amelyet szorgalmas tanulás nélkül elsajátítani jóformán lehetetlen. Hogy a gazda sokoldalú feladatát megoldhassa, ismernie kell a természet ama törvényeit és erőit, amelyek a növények és állatok diszlésére befolyanak; ismernie kell azon törvényeket és okokat, amelyek a termelést és fogyasztást, a forgalmat és közlekedést, az adást és vevést, a pénzt és hitelt, a kínálatot és keresletet szabályozzák és előmozdítják.

A tudomány segítségével kell védekeznünk az elemi csapások ellen a számos és csupán göröcsó alatt látható apró lények folytonos és óriási pusztításai ellen.

Ismerni kell az embernek az állat és a természet különféle erőit, az azok és sokféle gépek kihasználásainak módját és titkát. — Ezen sokoldalú és számos ismeretet csupán a gyakorlatból megtanulni felette bajos, sőt nézetem szerint lehetetlen. Leggyorsabban, legbiztosabban és legolcsóbban szerezhetjük meg azt a tudományt, amely a gazda intelligenciájának mérővesszeje gyanánt szerepel — a szakiskolákban.

Hazánkban a gazdaközönség rendelkezésére gazdasági szakiskola kellő számban van. Csupán rajta mulik, hogyha azokat fel nem keresve előkészületlenül vág neki az életnek, ahol aztán csak óriási kitartással és vasakarattal sajátíthatja el azt, amire — ha boldogulni akar — okvetlenül szüksége van. Ha tekintetbe vesszük, hogy népességünk 75%-a mezei gazdaság után él, beláthatjuk, hogy nemzetünk testének valóban a gazdák és a gazdasággal foglalkozók osztálya képezi a törzsét, nagy- és középbirtokosainknak a száma meghaladja a 40,000-et, a gazdasági akadémiát vagy tanintézetet végzett fiatal embereké pedig csupán 150—180-at tesz ki, körülbelül ezek közül 30%-a saját birtokán fog gazdálkodni és csupán 70% készül a gazdasági pályára; ebből láthatjuk, hogy földbirtokosainknak elenyésző és igen csekély perzentje végzett szakiskolát,

TÁRCZA.

Fény és árny.

Óh mennyi fény, árny e világon!
Bús árnya a ragyogó fénynek.
Vágy, szenvedély, névtelen ábránd,
Eltemetett, — halott remények!

Álmak, miket tündérek szönek,
Kéjtől, gyönyörtől ihletetten.
Piros hajnal, biboros, égő,
Zord hideg éj, sötét, kietlen.

Üdv, menyország, csillaggal, nappal,
Mérhetlen ég kék boltozatja.
Kin, szenvedés, eget vivó jaj,
Órök pokol, a Dante pokla.

Arany tavasz, virág fakasztó.
Izzó heve, fergetegével.
Érlelő nyár; levelet szóró
Halavány ős, ködös egével.

Tél, mely fehér lepelt borít a
Néma völgyre, sárga halomra.
Hópehelyből gyász szemfedőt a
Temetőre, halottra, romra.

Hány változó kép, csillogás itt,
Pompa, hirnév, dicsőség, látszat.
Szemvakító, rideg való ott,
Ínség, nyomor, szenny és gyalázat.

Ártatlanság fehér palástban,
Bűn, gonoszság függve bitófán.
Emberek milliárdja, bennök
Milliárd angyal, ördög, sátán.

És ki tudná, végét ki érné?!
Szamba ki venné a végetlent?!

Mikkel teljes a föld, az élet?!
Ki mérné meg a mérhetlent?!

Ugy eltűnök én gyakorta;
Melyik egyik, melyik a másik?
Az ál-e ál, csalárd valóban?
S való, ami valónak látszik?!

Eltűnököm, pedig bohóság!
Vajjon ha egyszer a világnak
Vége leend, örökre vége
Fénynek, árnyak, bűnnek, jóságnak.

S nyugodni száll végkép az élet,
Egy óriás sirba pihenni;
Mi lesz a végetlen mindenből?!
Egy végetlen elmulás, semmi!

Borsody Béla.

Nero.

Irta: VARIUS.

Vidéki vendéget kaptam nem régen: egy kedves, jó ezimborám, Németh Toni látogatott meg. Este lévén pedig, magammal vittem rendes kis korcsmába, hol a törzsasztal mellett, jó ismerősök körében ezt a históriát mondotta el:

Van nekem egy gyönyörű szép, hatalmas szent-bernáthegy-i kutyám, a Nero; föltétlenül tiszta vérű, valódi race. Szegény ember vagyok, de azért, ha valaki kétszáz forintot kínálna érte, Isten látja lelkemet, nem adnám oda, úgy szeretem. Két és fél hónapos kölyök volt, mikor ajándéku kaptam holmi szívességért, és magam tanítottam, neveltem, nem sajnálva időt, fáradságot, néha bizony még a virgácsot sem, ha okot adott rá. Ez azonban csak egyszer-kétszer történt meg, mert Nero hamar kiismerte nevelési módszeremet és alkalmazkodni tudott hozzá. Olyan okos, intelligens állat, hogy néha magam is elsodálkozom rajta, és bátran merem állítani, hogy, ha kutyák számára is lenne rend-

szerez iskola, az első eminens föltétlenül ő volna. Elég neki egy hang, egy füttvariáció, sőt sokszor egyetlen kézmozdulat is, hogy rögtön kitalálja, mit kívánok tőle, és ilyenkor komolyan, földadata teljes tudatában teljesíti a parancsot, hogy bevégezze azt, mosolygó pózával, vihán-czolva, farkesóvalva térjen vissza hozzám.

Hűségéről, bátorságáról valóságos legendákat tudnék elmondani, nemkülönben hozzám való ragaszkodásáról is, de minek? Az ilyen kutyahistóriák legtöbbszörre egy kaptafára uzhatók és csak nagyon kevés eset van, mely teljesen új, páratlan a maga nemében. Egynehány jellemző dolgot azonban mégis elbeszélék felőle.

Foglalkozásomra nézve hivatalnok vagyok, családi állapotok tekintetében pedig nőtlen. Magam lakom egy második emeleti, kétszobás kis lakásban, melyet egy bejáró asszony hoz mindig rendbe. Ha tehát nem vagyok otthon, üresen áll a lakás és senki sincs, kire Nerót bízhatnám. Egy darabig ugyan megpróbáltam, hogy a házmesternénél hagyjam, míg el vagyok foglalva, de az én okos kutyámnak nem kellett egyéb, mint, hogy egyszer nyitva maradjon az ajtó, vagy elfeledjék betenni az ablakot, mindjárt megugrott. Úthették aztán benn a nyomát! Jól megjegyezte, milyen uton járok az irodába, és, mikor javában dolgozom, egyszerre csak fölpattan az ajtó és bolondos jókedvvel, ugrálva berohan rajta az én Nerom. Aztán elkezd táncolni körülöttem, közbe-közbe egyet vakkantva az ő dörgő, mély hangján, míg csak rá nem szólok:

— Feküdj le! (Mert csak a magyar vezényszónak engedelmekedik!)

Akkor elkomolyodik, leül előttem és pacsit ad, piros nyelvvel megnyalva a kezemet, aztán bebujik az íróasztalom alá, végighasal a padlón és két első lábára fektetve buksi nagy fejét, szundikál.

De próbáljak csak fölkelni! Mindjárt ébren van és két okos, fényes szemével hűen kíséri minden lépésem, minden mozdulatomat, vajjon nem szándékozom-e még hazamenni. Mert ezt kitalálja magától, hivnom nem kell őt soha! Télen, ha látta, hogy fölveszem a kabátot, mindjárt tudta, hogy indulunk valahova, és fölugorva, az ajtó mellé állott; míg, ha csak a kalapot tettem fe-

hanem azok nagy része vagy készületlenül vette át gazdaságát, vagy más tudományos pályát végzett, ha ugyan elvégezte.

Nagy uraink rendszerint nem végeznek gazdasági szakiskolát s a felnőtt korban való practicus önképzés is csak kevésnek nyeri meg tetszését; pedig ha a földbirtok tulajdonosa maga is szakértő, nemcsak a tisztjei, akkor gazdaságában nagyobb a belterjes üzem, merészebb a vállalkozás és nagyobb a jövedelem.

Hogy gazdasági helyzetünk mennyivel volna kedvezőbb, ha a földbirtokos osztály nem a jogi vagy más pályára készülne, azt kiszámítani nem lehet, de elképzelni igen; szent meggyőződés, hogyha szeretett hazánk mező- és erdőgazdasági területén megtennék mindazt, ami szükséges vagy a viszonyokhoz képest lehetséges, Magyarország a leggazdagabb országok közt foglalna helyet. Egészséges, szakképzett földbirtokos osztálylyal lehetne kiszorítani gazdaságunkból a külterjesség rákfenejét, a lelkiismeretlen bérlőket és a földuzsorásokat, amely mezőgazdasági üzemünkben óriási módon gátolja a productivitást, a tökélyzést, a közép- és kisbirtokok fejlődését. A mezőgazdasági munkásság társadalmi fejlettségére egy erős, szakképzett gazdasági osztály átalakító hatást gyakorolna, a munkásokat megszabadítaná a rajtok elősködő uzsorásoktól és megvédelmezné az országot a fenyegető idegen kéz csapásaitól, megvagyok róla győződve, hogy ily kialakulások után önként megszűnne az arató munkássztrájk. Számtalan példa igazolja, hogy a gazdasági tanulmányokat végzett, komolyan gondolkodó földbirtokos igen szép eredményeket képes felmutatni azokkal szemben, akik nem végeztek gazdasági szakiskolát, hanem mint jogászok, katonatisztek vagy más pályán működtek, mielőtt gazdaságukat átvették volna.

Határozottan nagy hiba tehát, ha a földbirtokosok szülők fiaikat, akik örökükbe lépnek, nem a gazdasági szakiskolákba küldik, hanem az egyetemre; azokat a fiatal embereket pedig, akik hajlamot, kedvet éreznek a gazdatiszti pályára, vétek visszatartani szüleiknek és más olyan pályára küldeni, amely iránt sem hajlamot, sem kedvet nem éreznek.

Igaz, hogy a mezőgazdasági pályán a fiatal embernek igen sok nehézséggel és fáradsággal kell küzdeni, mindazonáltal, ha hivatásának magaslatára képes felemelkedni, bőven van kárpótolva mindazokért a fáradságokért. Mert ha az illető ügyes és szorgalmas ember, az uradalmak érdekeit szíven viseli, állása biztosítva van. Ha pedig a birtok bérbe adatnék, vagy más körülmény jönne közbe, az illető — ha jó tiszt volt — jó bizonyítványának segélyével könnyen tud magának új állást szerezni. Ha körültekintünk az országban létező uradalmakban, kincstári gazdaságokban, láthatjuk, hogy a gazdatiszti állás nem megvetendő állás.

Nem kell tehát a pályaválasztásnál figyelmen kívül hagyni az igen fontos gazdasági pályát, hanem azokat az ifjakat, akik földbirtokok tulajdonosai lesznek vagy azokat, akik a gazdaság iránt kedvet, hajlamot éreznek, hogy idővel

mint bérlők vagy gazdatisztek munkálkodhassanak, föltétlenül gazdasági szakiskolába kell küldeni, mert gazdasági átalakulásunktól, szakértelemtől és kitartó munkakedvtől nagyon sok eredményeket várhatunk.

Az a kisgazda pedig, aki törpe birtokát idővel fia kezelésére fogja bizni, ne hagyja fiát otthon nevelés nélkül felnőni, hanem küldje a földmives iskolába, ahol a legnagyobb rész teljesen ingyen, a többi pedig olcsó pénzen tanulja meg azt, hogy hogyan kell egy kisbirtokot okszerűen és jövedelmezően kezelni.

Felvérték ott mindazon ismeretekkel, amelyre neki az életben szüksége lesz; megtanítják arra, miként kell egy kisgazdaságot berendezni, kezelni és elszámolni, hozzá szoktatják a rendhez, fegyelemhez, a józan, takarékos és munkás élethez.

Mindezekből láthatjuk, hogy a gazdasági szakértelem terjesztésére, képzett gazdák nevelésére az országban égetően szükség van, mert így részben elejét vehetjük egy nagy nemzeti szerencsétlenségnek, középbirtokosságunk pusztulásának, kisgazdáink és mezőgazdasági munkásaink erkölcsi elzüllesztésének. Mindezeket pedig egy szakképzett gazdaosztály akadályozhatja meg, akinek egyszerűsmind hivatása kivezetni nemzetünket az egyoldalú gazdálkodás ferde helyzetéből.

Fekete Pál.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 22-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: *Baksay István, Baksay József, Barányi Gusztáv, Barna Imre, Boczkó Dániel, Csapó János idb, Csapó János ifju, Dapsy József, Ethey Frigyes, Eszényi Gyula, Gyürky Pál, Jaczkó Pál, dr. Kármán Aladár, ifju László János, Molnár József, Rábel Miklós, Rónay Gyula, Soós Ferencz, Szabó József m, idb Szabó József, Szomolnok Antal, Tomay Alajos, Varga István, Szabó István, Zachar Gusztáv.*

Dr. Kovács polgármester üdvözölve a közgyűlésen megjelenteket, bejelenti, hogy a városi adószedői, esetleg adóhivatali ellenőri állás és a Szlávi Frigyes elhunytával megüresedett közigazgatási irnoki állás lesz választás útján betöltendő, s *Molnár József, Boczkó Dániel* és dr. *Kármán Aladár* képviselőket felkéri, hogy *Bornemisza László* alispánt hívják meg a közgyűlésre az elnöki tiszt betöltése céljából.

Csakhamar megjelent — lelkes éljenzés között — *Bornemisza László* alispán s üdvözölte a közgyűlést, mire a polgármester jelentette, hogy a szabályszerűen hirdetett pályázatra heten jelentkeztek, hat a terminuson belül, egy jóval később. Bizalmi férfiaként *Jaczkó Pál, Zachar Gusztáv, Szomolnok Antal* és idb *Szabó József* kerettek fel, a kandidáló bizottság tagjaiként *Baksay István* és *Boczkó Dániel* választották, *Molnár Józsefet* és *Gyürky Pált* pedig az alispán nevezte ki.

Az adószedői állásra kandidáltak: *Csapó Lajos* aladószedő, *Török Pál* adóhivatali irnok és *Kovács Dezső* debreczeni adóhivatali irnok. A közgyűlés egyhangulag *Csapó Lajost* választotta meg.

Közigazgatási irnokká egyhangulag *Szöllösy János* közigazgatási díjnokot választották.

Aladószedőkké kandidáltak: *Török Pál* és *Kovács Dezső*. Előbbi egyhangulag megválasztották.

Adóhivatali irnoki állásra kandidáltak: *Konyha Béla, Majomy László* nyustyai löszolgabirói díjnok, *Raskó Pál* helybeli ügyvői irnok és *Kovács Dezső*. Egyhangulag megválasztották: *Konyha Béla*.

Az új tisztviselők nyomban letették a hivatali esküt

jemre és úgy hagytam el a szobát, nyugodtan feküdt tovább. Nyaranta arról tudta meg a hivatalos óra befejeztét, hogy botomat is levettem a fogasról, nem csak a kalapomat, és ilyenkor a világ minden kincséért sem maradt helyem.

Máskülönben igen csöndesen, tisztességesen viselkedett. Nem zavart munkájában senkit és sarokkőnek se nézett soha semmitéle butort. Ha a kollégáim egy-egy falatot juttattak neki tiszorajkjából, elfogadta és megette, de, ha nem kapott, akkor se zaklatta őket. Csöndben, mozdulatlanul hevert lábaimnál, csak nagy, dióbarna szemei jártak jobbra-balja, megfigyelve mindent, a mi a szobában történik.

Az utcán is megőrizte előkelő, komoly nyugalmát, lépésről lépésre együtt haladva velem s nagyritkán állva csak meg, mikor t. i. valamelyik fajtájabeli ösmereiséget akart vele kötni. De aztán futott is utánam és hizelegve dörgölődött hozzám, mintha bocsánatot akart volna kérni engedély nélküli elmaradásáért.

És féltett, roppantul féltett! Szobában ugyan eltűrte, hogy tréfából megfogdossanak, veregessenek engem, de a szemét le nem vette volna rólam és csak egyetlen szavamba került volna, hogy nekironson akár egy tuczat embernek is és valamennyit elmarja tőlem. Az utcán, kivált sötétben, már másképp viselkedett. Elég volt, hogy valaki gyorsan közeledjék hozzám, vagy heves gesztusokkal kíséje beszédét, mindjárt hallatta ijesztő morgását. Ha meg tényleg bántani akart valaki, magam is alig bírtam vele, pedig különben rendkívül engedelmes állat. Egyszer úgy tépett le rólam két csavargót, kik azon ürügy alatt, hogy szivarragyújtáshoz tüzet kérnek tőlem, ki akartak fosztani. Képes lett volna agyonharapni a gazembereket, ha nyaklányát fogva le nem rántom róluk. De addig is úgy elkészítette őket, hogy az odasiető rendőr minden fáradság nélkül boldogult bilincsbeverésükkel.

Othon is folyton együtt maradt velem s ha látta, hogy dolgozom és nem érek rá vele foglalkozni, szépen végigfeküdt az ágyam előtti pokrócon. Ha azonban az ablakot nyitva hagytam, két lábra állott és kikönyökölve, nyugodt méltósággal nézett le az utcára, a járókelőkre. Éjjel

mindig a hálószobám ajtaja előtt csinált magának helyet, sajátkezűleg, illetve saját szájjal, odahuzva kedvenc pokróczát, és ott örködött, a legcsekélyebb gyanus neszre fölriadva és morgásával engem is figyelmeztetve.

Voltak azonban rossz tulajdonságai is, igaz, hogy esekély számban (Kinek nincs valami gyöngője, hibája!?) Egyik bűne a torkosság volt, a miért legtöbbször kapott is verést; egy másik az irigység, a kutyák jellemző sajátsága, legfőbb vétke azonban, melyről minden fáradásom daczára se tudtam leszoktatni, az volt, hogy bármily sáros, piszkos lett legyen is, öröme jelül mindjárt a nyakába ugrott az embernek, rendszerint bepiskitva az illető ruháját, olykor-olykor pedig még meg is karczolja őt erős körmeivel. Épen ez a tulajdonsága lett oka annak, hogy mindmáig legényember maradtam, mit különben nem is igen bánok már.

Két évvel ezelőtt ugyanis Tátrafüreden töltöttem nyári szabadságomat, hova Nerot is magammal vittem. Ott ismerkedtem meg Stark Lillivel, egy máv. főellenőr leányával, ki özvegy édesanyjával már régebben ott időzött. Bájos, művelt teremts volt, és, mivel szépsége, kedvessége rabjánul ejtett, csakhamar én is udvarlójává szegődtem, nem csupán időtöltésből, hanem azért is, mert komolyan kezdtem irányában érezni. Kevés napom volt már csak hátra, mi arra indított, hogy bevalljam neki szerelmemet és nőül kérjem. Vallomásomat kedvezően fogadta és, mert kötető frigyünkhöz édesanyja is beleegyezését adta, tünepélyesen eljegyeztem. Egybekelésünket ugyan kissé későbbre kellett halasztanunk, mert épen kineveztetés előtt állottam és csak a magasabb rangba való emelkedés juttatott volna olyan helyzetbe, hogy leendő feleségemnek kényelmes, gond nélküli életet biztosíthassak, de már addig is úgy tekintettük egymást, mint házastársakat, persze, bizonyos határokon innen. Mindig karöltve jártunk és „édes kis feleségem“, meg „drága uracskám“-nak szólítottuk egymást, nem is szólva arról a sok forró csókról, melyet titokban váltottunk, Együtt jártunk kirándulásokra is és épen egy ilyen séta alkalmával hiúsította meg Nero, talán mint jó sorsom kiválasztott eszköze, a tervbe vett házasságot.

s meleg szavakkal köszönték meg a beléjük helyezett bizalmat.

Még dr. Kovács László polgármester mondott köszönetet az alispánnak a gyűlés tapintatos, bölcs vezetéseért s ezzel a közgyűlés véget ért.

Vasutügyi értekezlet.

Mult vasárnap nagy érdeklődés mellett tartották értekezletet a városházán dr. Kovács László polgármester elnöklésével a *Ratkó—Rimaszombat, Rimaszombat—Poltár és Ujantálvölgy—Rimabánya* között létesítendő helyi-érdeki vasutvonalak létesítése ügyében.

Az értekezleten megjelentek az érdekelt községek képviselői s közéletünk számos kiváló alakja. A megjelenteket dr. Kovács László polgármester meleg szavakkal üdvözölte, vázolta beszédében, mily fontos érdekek azok, melyek e vasuti vonalak létesítésében az érdekek összeegyeztetését s a vállvetett működést igénylik, mert a vármegye s különösen városunk nagy vidékének emeléséről, annak gazdasági, ipari- és kereskedelmi fejlődéséről van szó s ezek érdekében minden nemesen gondolkodó polgárnak akcióba kell lépnie.

A vasutvonalak létesítésének szükségességét mindenki elismeri s *Molnár József, Bornemisza László* alispán, dr. *Ráróssy Gyula* kifejezést is adtak a közökhajlásnak, mely abban kulminál, hogy a vármegyei érdekek bevonásával a vidék érdekeinek fenntartása mellett építessék meg a vasut, mely nagy ipartelepek létesítésére fogja megadni az első jelentékeny lökést. E mellett közgazgatási, igazságszolgáltatási és kereskedelmi érdekek is kívánják a forgalomnak a vármegyei központ felé terelését.

Dr. *Bernát István* orszgy. képviselő a tárgyalás sorrendjére nézve ajánlja, hogy az érdekkörök külön választassanak s külön tárgyalassék a ratkó—balogi és a másik két vonal ügye is.

A tárgyalások befejezésekép dr. *Kovács László* elnök — miután az értekezlet jegyzőjéül dr. *Institorisz Endre* ügyvédet kérte fel — konstatalja, hogy a vasutvonalak létesítését az érdekeltség szükségesnek tartja s általános helyeslés között mondotta ki a határozatot, hogy az értekezlet a nevezett vonalak csak a közforgalomba való becsatolását kívánatosnak és szükségesnek tartja, az előmunkálati engedélyt a ministeriumtól kérelmezi.

A terv az volna, hogyha az engedélyt megkapják, nem pénzemberekre bíznák a kivitel, hanem az érdekeltség maga finanszírozná, ehhez azonban szükséges a megfelelő adatok beszerzése.

Dr. *Baksay Dezső* is azon a véleményen van, hogy nem törzsrésztvények és elsőbbségi kötvények útján, hanem önköltséggel kellene létesíteni a vasutat. *Kolbenheyer Gyula* Ratkót Jolszával is szeretné összekötnetni, miután ettől nagy szállítási forgalmat lehetne várni.

Ezután megalakították a vasutépítő bizottságot. Elnökké választották *Molnár Józsefet*, helyettesévé dr. *Ráróssy Gyulát*, jegyzővé dr. *Institorisz Endrét*. Tagjai Rimaszombatból: *Baksay József, Tóth Béla, dr. Cziner Miksa, Grosinger Miksa, Medveczky Sándor*.

Vidéki tagok: Br. *Luzénszky Henrik* (Osgyán), *Cselinszky János* (Susány), *Süteő István, Bolha György* (F. Zsaluzsány), *Biess Elemér, Jahodnik György* (Pongyelok), *Gajdár József* (Nagyszuhá), *Micske Gusztáv* (Rimócza), *Knöpfler Károly, Hello János* és *Kuchta András* (Kokova), *Bornemisza Elemér* (Bátka), *Szepesházy Kálmán, Csabay Pál, Molnár István idb, Kovács György* (Balog), *Csaszkóczy Károly* (Meleghegy), *Baczik János* (Derecsény), *Váltész Márton* (Ispanmező), *Orech János, Honéczy Ödön* (Ujvásár), *Varga János* (Esztrény), *Kolbenheyer Gyula* (Ratkólehota), dr. *Danis János, Havran Dániel* és *Muraközy Gyula* (Ratkó.)

Végül dr. *Cziner Miksa* bejelenti, hogy a mennyiben hasznára lenne az ügynek, a tervezett vonalba eső s részére érvényben levő előmunkálati engedélyről lemond.

Az értekezletről jegyzőkönyvet vettek fel s az előmunkálati engedélyt kérelmező folyamodványt a bizottság tagjai aláírták s ezzel az értekezlet véget ért.

A mama nem jöhetett velünk, mert rosszul érezte magát, mi tehát teljesen ellenőrzés nélkül maradtunk, minélfogva persze egyre ölelkeztünk, csokolóztunk, mint aféle boldog szerelmesek, nem törődve Neroval, mely, észrevéve, hogy szabadjára hagytam, egy-kettőre eltűnt az erdő mélyében. Már visszafelé indultunk, mikor hirtelen újra előbukkant a bokrok között, de milyen állapotban! Remek bundája tele szeméttel, bogáncscsal, négy lába pedig térdig csupa sár.

Rendes szokásához híven egyenest felénk rohant és afőlötti örömben, hogy ismét ránktalált, egyenesen a Lilli nyakába ugrott, onnan pedig az enyémbe. Jegyese-men fehér mouselline-ruha volt, rajtam is világos nyári öltöny, a sáros kutyatalpak helye tehát nagyon meglátzott mindkettőnkön. De Lilli azonfölül még meg is sértült: a nyakán erős karczólást kapott, melyből rögtön kibugygyant a vér.

Magam is nagyon megharagudtam a bolondos állatra, az én haragom azonban, bár botom épségébe került, semmi se volt a jegyese méhez képest. Nem kívánt egyebet, kérem, csak azt, hogy rögtön lövessem agyon a Nerot Ezt persze sajnáltam megtenni, miből heves jelet támadt aztán köztünk. Másnap, harmadnap se békültünk ki, sőt még jobban elmérgesedett ügyünk, mert Lilli sem akart engedni, én sem. A nótának a vége az lett, hogy visszaküldte a jeggyűrűt, mert, ugymond, a ki a kutyáját többre becsüli a mátkájánál, annak nem való feleség.

A következő napon elutaztam és fél évig mit se hallottam róla. Mikor újra találkoztunk, asszony volt már s mint ilyet ösmertem meg a maga teljes valóságában. Mondhatom, örülök, hogy nem lett a nőm, s azért, ha addig is szerettem az én okos kutyámat, most már oda nem adnám, nem tudom, miért sem, mert megmentett a keresztiek legsúlyosabbikának, a házi keresztnek viselésétől.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Személyi hírek. Dr. Löcherer Tamás igazgató-főorvos és Ragályi Géza m. kir. számvizsgáló a tegnapi nappal több heti kúrára Marienbadba utaztak. Előbbi a kórházi igazgatói teendőkből dr. Kármán Aladár, az áll. gyermekmenhelyi igazgatói teendőkből dr. Sigmund József helyettesíti.

Hámos Antal, Hámos László nyugalmazott főispán fia, a kitűnő vivő részt vett a folyó hó 23-án Budapesten a m. atletikai klub által rendezett országos szurókartársaságon. Az eredményt még nem tudjuk, jövő számunkban közöljük.

Holló Barnabást, vármegyénk szülöttét, a jeles szobrászt megbizta a kormány, hogy Vay Adámnak Rákóczy vitéz tábornokának a vajai díszir helyen eltemetett hamvai felé egy díszes emléket állítson. Ezzel a megbízatással Hollót ismét egy kitüntetés érte.

Pogány István, vármegyénk kir. tanfelügyelője Nasztrajba utazott, hogy az ottani áll. elemi népiskola folyó hó 24-én megtartandó évről-évről vizsgáján elnököljön.

A Gaál János áthelyezésével megüresedett dobsinagölniczvölgyi áll. elemi népiskolához a vallás- és közoktatásügyi min. Marton Károlyt állandó helyettesként alkalmazta.

A kurinci földmives iskolánál tartandó négy hetes gazdasági tanfolyamra megyénkbeli Jaczkó János kezzegei ág. hitv. ev. és Katona László zeherjei ev. ref. tanítók vétettek fel.

Fehér-Kereszt gyűlés. Az Országos Fehér-Kereszt-Egyesület gömörmezei fiókja f. hó 18-án d. u. 5 órakor a vármegyeházán, Bornemisza Lászlóné elnöklése alatt látogatott választmányi gyűlést tartott. A választmány elhatározta, miszerint felkéri a helybeli lelkészeket és iskolákat, hogy a nyomorék gyermek-otthonban hajlékot talált gyermekeket, kik iskolába nem járhatnak, iskolán kívül itten oktassák a vallási és más dolgokban. Továbbá elhatározta, hogy folyó évi november hó 25-én, Katalin-napkor egy nagyobb szabású mulatságot rendez a nyomorék gyermek-otthon javára. Jelen voltak: Kern Adolfné és dr. Baksay Dezsőné alelnökök, Samarjay Jánosné a Nőegyesület elnöknője, özv. Beliczky Viktorné, Benedek Gyuláné, Boczkó Dánielné, Bornemisza László alispán, özv. Csider Lászlóné, Czinke Istvánné, Eperjessy Józsefné, Eperjessy József egyetemi pénztárnok, Fábry János, Fülep Benjáminné, dr. Kovács László polgármester, Kolbay Sándorné, Lengyel Ivánné, dr. Lichtschein Adolfné, dr. Löcherer Tamás igazgató-főorvos, Madarász Pálné, Molnár József, Soós Ferenczné választmányi és igazgatósági tagok és Komáromy István titkár.

Esküvő. Pásztor Mihály, a roznói ág. evang. főgimnázium okl. tanára folyó hó 26-án vezeti oltárhoz Badiny Lilikét.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter Molnár Gyula felsőbalogi gyógyszerészt az ottani anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesnek nevezte ki.

Vizsgák. Lehoczky Márton, a helybeli törvényszék jeles aljegyzője a bírói vizsgát Budapesten sikeresen letette. — Batta György vármegyei árvaszéki jegyző, mint értesülünk, a jogtudományi államvizsgálatot sikeresen letette. — Bródy Miksa pedig a jogtudori szigorlatokat szintén sikerrel letévén, őt f. hó 23-án avatták tudorrá Kolozsvárott.

Halálozás. Dr. Papp László szilágysomlyói ügyvéd, ki városunkban mint irodavezető működött s a Kossuth asztaltársaság egyik megalapítója volt, 42 éves korában f. hó 21-ikén meghalt.

A gömörvármegyei gazdasági egyesület július hó 1-én gyűlést tart Tornalján.

Az érettségi vizsgálat a helybeli egyesült protestáns főgimnáziumban f. hó 22-én vette kezdetét. Az írásbeli munkálatok átvizsgálása után e napon reggel 9-kor kezdődött a szóbeli vizsgálat, melyre 50 jelölt boesáttatott. A lefolyásról és az eredményről jövő számunkban referálunk.

A helpai tűzkárosultak részére a m. kir. belügyminisztérium 1500 koronát utalványozott a vármegye alispánjához kiosztás, illetve segélyezés céljából.

Záróünnepély. A helybeli állami polgári leányiskola tanévzáró ünnepélyét f. hó 19-én a Polgári Olvasókörben tartották nagy érdeklődés mellett. A szülők és érdeklődő tanügybarátok a termet egészen megtöltötték s a gondnokság tagjai közül Kolbay Sándor, dr. Cziner Miksa és dr. Kármán Aladár jelentek meg. Másik asztalnál a tantestület foglalt helyet Kathona Géza igazgatóval élén. Az ünnepély a növendékek énekével kezdődött. Matolcsy Pál vezénylete mellett énekelték gyönyörűen, sok meleg érzéssel és nagy tudással ugy azt, mint a többi énekeszámokat: „Repülnél lelkeim”, „Sajkadal”, „Tornainduló”, „Rab madár”, „Népdalok”, „Hunyadi induló” címmel. Élénk tetszéssel fogadtak minden számot s lelkesen tapsoltak a jeles énektanárnak, ki nagy tudását és fényes tehetséggel mesterien oktatja a növendékeket. A szavalatban is kitűntek többen. Horváth Ilona áhitattal s szépen mondta el az imát, majd Kosiner Izabella lendülettel és sok közvetlenséggel adta elő Farkas Imre hosszú, nehéz költeményét: „A vén Ambrus fia” címmel. Székely Rózsa hatásosan szavalta Ábrányi Emil „Századik” című költeményét. Az ünnepély egyik kimagasló pontja volt a Cziner Irma és Kolbay Sarolta közreműködése. Előbbi mély érzéssel és sok melegséggel énekelt, kellemes tiszta hangjával lekötötte a hallgatóság figyelmét. Nagy gondnal és ügyes technikával kísérte őt társnője, kinek szép játékában már máskor is alkalmunk volt gyönyörködni. A felviharzó tetszésnyilatkozatok után az előadott Schubert-dalt megtöltötték közkívánatra Fráter Loránd szép dalával, melylyel szintén nagy hatást keltenek. Még Oszald Jolán, kinek kellemes alhangját gyönyörű solói révén ismertük, Ábrányi „Kis Savoyard” című költeményét adta elő nagy tetszés mellett s Török Matild mondott szívhez szóló bucsubeszédet, melyben a

növendékek háláját érzésteljesen fejezte ki a tantestület és a gondnokság előtt. Ezután a jutalmakat osztotta ki Kathona Géza igazgató, majd szép beszédet intézett a növendékekhez, köszönetet mondott a kir. tanfelügyelőnek, a gondnokságnak és a szülőknek és tanügybarátoknak, kik az intézet fejlődése iránt meleg érdeklődéssel viseltek, a tantestület tagjainak, kik nemes ambícióval, buzgón töltötték be hivatásukat, majd a növendékekhez intézett búcsúzóul néhány szót s jókívánságokkal boesáttotta el őket a szülők körébe. — A szép beszéd mély hatást tett a jelenlétokra, kik a legkellemesebb benyomásokkal távoztak a szépen sikerült záróünnepélyről.

Mulatság. A helybeli izraelita nőegylet folyó hó 17-én fényesen sikerült táncmulatságot rendezett a Széchenyi-kertben. A mulatságnak pompás időjárás kedvezett, s délután 5 órakor már szép számmal gyülekezett a közönség. A nőegylet tisztikara nevében Dr. Lichtschein Adolfné elnöknő és Dr. Cziner Miksáné alelnöknő fogadták és üdvözölték a vendégeket, kiknek soraiiban megjelentek a Fehér-Kereszt egyesület elnökségét: Bornemisza Lászlóné és Kern Adolfné stb. által képviselve, továbbá, Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegyletének tisztikarát és választmányát testületileg élén Samarjay Jánosné elnöknővel, Molnár Józsefné alelnöknővel és Dr. Marikovsky Istvánné igazgatónővel stb. Közéletünk számos kiváló férfi tagja is megjelent a mulatságon, mely minden ízében fényesen sikerült. A hangulat vidám, lelkes volt, s a szép mulatság — melyről a jelenlétok legkellemesebb benyomásokkal távoztak — éjjelután 2 óra tájban ért véget. Az anyagi eredmény is szép volt, amennyiben a nőegylet alaptőkéjét a mulatság szép összeggel gyarapította. — A mulatság rendezésében Lévai Izsó könyv- és papírkereskedő sokat fáradozott a rendezőséggel együtt.

Dénes (Uhorná) község pusztulása. F. hó 17-én d. u. rettenetes tűz pusztított és perzselte le földig Dénes községet. A tűz keletkezését, mint értesültünk, kis gyermekek játéka okozta. Tüzet raktak és a szél egy szikrát felkapva felgyújtott egy pajtát, a melytől aztán az egész falu jóformán egy pillanat alatt tüzet fogott. Mentésről szó sem lehetett, mert a szél a fából és rendszertelenül összeépített falut egy láng és füsttengerbe borította, a minek következtében az egő épületeket meg sem lehetett közelíteni, a szomszédos szepesmezei Szomolnokról a tüzoltók gyorsan ottan voltak és a szomszédos községek is igyekeztek segíteni, de eredménytelenül. A kár igen jelentékeny. Leégett 113 épület, 51 család maradt hajlék, élelem és ruha nélkül. Nagy Elemér járásbeli főszolgabíró táviratilag jelentette az esetet Bornemisza László alispánnak, ki nyomban 1000 kor. segélyt utalványozott — Második eset ez hirtelen vármegyénk területén, a minek az okát főképen abban is kereshetjük, hogy községeink még nincsenek a kötelező tüzoltó intézménnyel és feckendőkkel ellátva.

Vizsga. A siketnémák „Chászár András” áll. segélyezett jolsvai intézetében az évről-évről vizsga folyó hó 27-én délelőtt fog megtartatni, melyre az oktatás iránt érdeklődő művelt közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Az uszoda f. hó 18-án használat végett a közönségnek átadott, s a fürdési idő úgy állapított meg, hogy reggel 8 óráig férfiak, 8—12 ig nők, délután 1—3-ig nők, 3—5-ig gyermekek, s 5-től férfiak fürdhetnek.

Birtokvétele. A Nehrer-féle kövecsesi 572 holdnyi szép birtokot instrukcióival együtt megvette dr. Németh Imre miskolczi ügyvéd 296000 koronáért.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara legutóbbi ülésén városunkból Bengő László és Horváth György jelentek meg. Az ülésen elhatározták, hogy a Soós Ferencz építésznel mintegy 35 év óta dolgozó Jávorszky J. ács-segédet a minisztériumnál jutalmazás végett ajánlanı fogják.

A sorozás f. hó 21-én városunkban befejezést nyert a rimaszécsi járás hadköteleseinek állításával, s aznap a bizottság Tornaljára utazott.

Az adókvető bizottság elé kerülő munkálatok és javaslatok a városházán közszemlére vannak kitéve, s a tárgyalások, melyekre mindenki meg lesz hívva, jövő héten kezdődnek hétfőn, s a „Három Rózsa nagytermében fognak tartatni.

Városi majális. Városunk tisztikara, mint minden évben, ugy most is, f. hó 22-én a szabadkai erdőben szűkebb körű majalist adott. Az ebéd alatt dr. Kovács László városi polgármester Bornemisza László alispán köszöntőte fel szép szavakban, mire az alispán hasonló szavakban gazdag remek pohárköszöntőt mondott az egyetértés és barátság fentartására. A majális az est beálltával ért véget.

A nagyroczei ügy epilógusa című mult-kori közleményünkre arra kérnek bennünket Nagyroczeről, hogy adjunk helyt azon kijelentésnek, miszerint a felsőbb kereskedelmi iskola tanári kara sohasem helyezkedett szembe a polgári iskolai gondnokság egyetlen tagjával sem, hanem igen is egy pár uriemberrel, kik véletlenül a gondnokság tagjai között voltak. Eme kívánságnak szivesen eleget teszünk.

Mulatságok. A helybeli kisdudovó intézet f. hó 24-én, az érettségi tett ifjúság f. hó 28-án, a polgári olvasókör július hó 1-én, az ipartestület nyugdíjintézménye pedig július hó 15-én tartja nyári mulatságát a Széchenyi-kertben.

Szerencsétlen eset történt f. hó 18-án Drabsz-kón. Csermák Istvánné ugyanis gyermeket szült, azonban a magzat fekvése hibás volt, ugy, hogy orvosért kellett küldeni. Az orvost azonban be nem várták s az asszony nekifogtak és addig ránczigták a gyermeket, hogy az halálos sérüléseket szenvedett, karja leszakadt s halva távolították el. Az esetet a bíróságnak bejelentették, mely a vizsgálatot elrendelte.

Vakmerő betörést követtek el f. hó 17-én Rimaszécsben fényes nappal Boross Zoltán kir. albiró lakásán, a nevezett napon a kir. albiró Rimaszombatban tett látogatásokat ifju nejevel, s ide kapta a távirati értesítést, hogy azonnal siessen haza, mert lakását feltörték és 3 szobából, a mit csak lehetett összeszedni, elvitték. — A tettesek ezideig ismeretlenek, valószínűleg kóbor czigányok követtek el a betöréses lopást. A nyomozás erőleyesen folyik.

Népünnepély Rozsnón. A roznói Kossuth-szobor bizottság az ottani nőegyesülettel együttesen f. hó 17-én a Kossuth-szobor javára fényesen sikerült népünnepélyt rendezett. A népünnepély d. u. 2 órakor vette kezdetét egy palócz-lakodalmi fölvonulással. A gyülekezés a városháza udvarán volt, hol a díszes és eredeti magyaros öltözetekben gazdag 50—60 tagból álló lakodalmos nép a lócsós felvirágozott palócz szekerekre elhelyezkedett. A menetet Komoróczy Miklós tanár, az első vőfély vezette lóháton, majd következett a földesur Szakall Árpád alkapitány és Nagy Elemérné főszolgabíróné személyében, ezt követte a csinos menyasszony Szilvássy Mariska és a nyalka vőlegény Spéczián Gyula kocsija, 4—4 lovas vőfély oldalt lovagolta. A menetet az Uszoda-kertben ért véget, a hol Komoróczy vőfély és Erdős József a falu birája mint násznagy remekeltek palóczos rigmusuikkal. Ez után különféle versenyjátékok és táncz következett. Az erkölcsi és anyagi siker fényes. — Helyszüke miatt többet nem írhatunk.

Égi tűnemény. F. hó 19-én az estéli órákban, alkonyatkor, mikor még csillag sem ragyogott, egy gyönyörű narancs-sárga, bolygó nagyságú égi test tűnt fel az éjszakai égbolton és feltűnése után tüstént megindult és vízszintes vonalban futotta be az égbolt fő részét. A másodperczig tartó szép égi tűneményben többen gyönyörködtünk és az volt az érdekes, hogy oly lassu volt futása, miszerint fényugarat is alig hagyott maga után.

Füldövendégek. A csizi fürdőben nagy az élénkség; már május hó közepén kezdtek tömegesebben jelentkezni a fürdővendégek, s most, hogy az időjárás melegebbre fordult, ugyancsak megindult a kiváló hatású gyógyfürdőbe való zárandoklás, mely egy-két hét alatt — az évről-évről vizsgák teljes befejezése után — tetőpontját fogja elérni. — Mint értesülünk, f. hó 22-ikéig 520 vendég érkezett a fürdőbe, melynek parkja csinos, berendezése évről-évre gyarapszik, a gyógyulást kereső szenvedő emberiség ellátása minden tekintetben kitűnő; az igazgatóság kellő figyelemmel gondoskodik a betegekéről, az orvosi gondozás kitűnő, a vendéglői ellátás igen jó, a lakásbeli kényelem is megfelelő, egyszóval a fürdő szépen halad. — Az igló-füredi fürdőben a hozzánk beérkezett hivatalos kimutatás szerint f. hó 17-ikéig 47 állandó vendég volt.

Hangverseny Pohorellán. A helpai tűzkárosultak felszegélyezésére a garami ifjúság e hó 14-én ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült dalestélyt és táncmulatságot rendezett. — A „Segítség” című prólogot Rudnyánszkytől Suha Erzsike szavalta kitűnő hangszólással, ugy, hogy ez alkalmi prólog gyönyörű bevezetését képezte a dalestélynek. Kitűnően érvényesült Antony Valika jó technikája és érzésteljes előadása a zongorán Moszkovszky „Valse”-jában. Psozka Aladárné nem először aratott sikert kellemes esengésű szopránjával Uhl Márton „Búcsú az erdőtlől” című dalnak élénklésével, a mihez Schvarcz Béla diskret zongora-kísérete szintén nagyban hozzájárult; Nagy Endre „Jön a vőlegény” című vig monológját Schréder Etuka adta bájos könnyedséggel és kacagató humorral. Brahmának „Magyar tánczok” című négy kezes darabját dr. Horváth Ákosné és Antony Valika remek összejátszással és igazán magyaros érzéssel adták elő. Méltán megérdemelte a közönség élénk tetszését Schréder Laura, ki Farkas Imre „A vén cigány” című melodramáját nemes páthosszal és megkapó accentussal szavalta el. A zongorakíséretet Schréder Etus látta el kifogástalanul. — Töröl metszett, jó magyaros érzéssel és gesztusokkal énekelt Dapsy Rezső néhány magyar népdalt, a melyeket egyszer ráadásul volt kénytelen megtoldani. — Kaiser Miksa Gabányi Árpád monológját „A tánczmestert” adta elő. Minden mondatát harsogó nevetés kísérte. — A műsor-nak utolsóelőtti számát, „Lehmann ur és felesége az álarozos bálon” Psozka Aladárné és Schvarcz Béla szakavatott színészekre valló készletséggel és ügyességgel énekelték Antony Károly precíz zongorakísérete mellett. Végül gyönyörűen testelt egy, a leégett helpaiakat ábrázoló élőkép-csoport, melyek mögött a hit, remény és szeretet eszményi hármas alakja tűnt föl. — A közreműködőknek kivétel nélkül nagy köszönettel tartozunk, nemkülönben a rendező Antony Jánosnak fáradságot nem ismerő buzgalmaért, melylyel az összikert nagyban előmozdította. — Az előadás után Oláh Gyula rimaszombati kitűnő zenekara rázendítette az első csárdás és kezdődött oly nagyszerű és kitörő jó kedvű táncmulatság, hogy a világtól eléggé félreeső Garam ilyet még alig látott. Kiemelendő a souper-csárdás, mely teljes 2½ óráig tartott; a vendégek csak reggel 6 óra után kezdtek eloszolni. — Az estély anyagi részét illetőleg, összes bevétel volt 364 korona 40 fillér. Összes kiadás 64 korona 40 fillér.

Maradt tiszta jövedelem 300 korona — fillér, mely összeg átadott a helpai tűzkárosultak segélyező bizottságának. — A szép anyagi eredmény eléréséhez hozzájárultak felülfizetéseikkel: Schréder Gyula 15 kor., Antony János. Galotti Miksa, Krajcsy Bertalan 5—5 korona, Gretzmacher Sándor 2 kor., Tomory Géza Balgha Kálmán 3—3 kor., Dollák Rezső 2 kor., Loványi Hugó 6 kor., Struckel Simon, Uthy Béláné 1—1 kor., Holmann Jánosné 2 kor., Lucsánszky László 5 kor., Okolicsányi Lajos 15 kor., Borbás György 2 kor., Kajaba Árpád 30 kor., Scholtz Pál 1 kor., Kiszely Istvánné 1 kor., Ilykovic Jenő 1 kor., Psozka Aladár 3 kor., Mátrai József 2 kor., Gasparez N. 1 kor., Fried József 2 kor., Manczel József 1 kor., Okolicsányi János 10 k., Dr. Kachnits N. 5 kor., Unger N. 40 fillér, Osváth N. 1 kor. és Dapsy Rezső 2 korona, összesen 132 korona 40 fillér. — Jegyeiket megváltották: Marek László 2 kor., Eisenhut Pál 20 kor., Dr. Kalebrenner Hugo, Sz.-Olaszi 20 kor., Fuchs-testvérek 2 kor., Hering Samu 5 kor., Plank Kálmán 10 kor., Kronisch Oszkár 2 kor., Bárczy László 4 kor., Profét Károly 5 kor., Miklóskai Kálmán 14 kor., Gazdik Károly 5 kor., Nobel Árpád 3 korona, összesen 92 kor. — Fogadják a nagylelkű adományozók ez uton is a szűkölködők nevében őszinte hálás köszönetét a rendezőségeknek. — y.

Idégen cikkek árulása. A keresk. m. kir. miniszter 98124—906 sz. alatt körendeletet adott ki, mely szerint azok ellen, kik honi jelzésű és nemzeti színű szegélylyel ellátott külföldi gyártmányu selyemszöveteket hoznak forgalomba vagy a külföldi árucikket

magyar gyártmányának tüntetik fel, az 1884. évi XVII. t.-cz. 157. § a értelmében az iparhatóságok azonnal indítsák meg az iparkibágási eljárást.

Halálos szerencsétlenség. Mult pénteken Tiszolezon Bukviár János 56 éves munkás ember az erdőben fadöntéssel foglalkozott, s egy 5 méter hosszú vastag fa a kidöntés után a szerencsétlen embert úgy megütötte, hogy eszméletlenül lerogyott, s aztán társai hazaszállították Tiszolezra, hol másnap reggel meghalt. Az esetet bejelentették a bíróságnak s Pongrácz Dezső vizsgálóbíró Dr. Zehery István törvényszéki és Dr. Kármán Aladár kórházi orvossal f hó 18 án a helyszínen megjelent s a honcolás megejtése után a vizsgálat megindult az iránt: terhel-e valakit gondatlanság, vagy csak maga volt az oka a szerencsétlen Bukviár tragikus halálának.

Nyugtázás. A rimaszombati izr. nőegylet által 1906. június 17-én rendezett táncmulatságán befolyt belépődíjakból . . . 276-50 fill., felülfizetésekből . . . 378-10 „

összesen . . . 654-60 fill., kiadás volt . . . 211-96 „

maradt tisztán . . . 442-64 fill.,

felülfizettek: dr. Lichtschein Adolfné 30 dr. Oziner Miksáné 20, Braun Zsigmondné, Kolbay Sándor, Kosiner Vilmos, dr. Krausz Gyuláné, dr. Seidner Mór 10—10, dr. Bernát István, Schubert (Zabzópusztá), dr. Weinberger Rezső 9—9, Enyedi Miksáné, Grossinger Miksa 8—8, Molnár József, dr. Stern Jakab 6—6, dr. Bleyer Leó, Flam Béla, Geduly Géza, Hecksch Bertalan, Jellinek Bertalané, dr. Lusztig Sándor, Neumann Antalné, N. N., dr. Witt Sándor 5—5, Blau Vilmos, dr. Deutsch Miksa, Dick Áron, Gottlieb Ármán (Ujantál-völgy), dr. Grünbaum Aladár, Kerekes Mór, Kohn József (Pusztaszabadka), Kovács Albert, Lefkovicz Ferencz, Lusztig Farkas Reisz József, Schweitzer Rezső, dr. Székely Antal (Kaposvár), Székely Miklós, Tepper Lajos 4—4, dr. Baksay Dezső, Braun Gyuláné, Csillag Mór, Dikmann Jenő, Erdős Mór, Fenyő mérnök, dr. Haas Andor, Haas Salamon, Kohn Albert, Kohn Albert (Tiszolez), dr. Löcherer Tamás, Lang, Lévai Izsóné, Müller Sámuel, Roth Géza, Samarjay Jánosné, Weisz Dávid 3—3, Boczkó Danielné, Bodor Ármáné, Bornemisza László, Dickmann Ármáné, dr. Dr. Fráter Samu, Jellinek Jakab, Kemény Dezső, Kohn Adolf, Reichmann (Budapest), Rodosi (Brezsnóbánya), Spáty Ferencz, Széplaky Lajosné, Tigermann, Weinfeld Adolf, Veres Ignácz 2—2, Berger N., Bernát Soma, Bródy Andor, Bródy József, Czimetné, Ekstein Fieskó, Erdős Izsó, Fischer Bertalan, Friedmann Lajos, Garay Arnold, Gottlieb Ármán, dr. Hennyey László, özv. Hilovics Józsefné Kemény Izsó, Kohn Adolf kereskedő, Kohn Mór (Feled), dr. Kovács László, Krausz Bernát, Krausz Simon, Lantos Jenő, özv. dr. Marikovszkyné, Morgenbesser Károly, Müller Mór (Tiszolez), N. N., Rábely Miklós id., Reichmann (Feled), Singer Miklós, Soós Irén, Schlösz Lajos, Schulhof Pal, Spitzstein S., Zeidner Gézané, Zeidner Márton 1—1 kor, dr. Kármán Aladár 2 kor., Dobránszky János 1-40 fill., Weisz Jakabné (Lukovistye) 1-20 fill., Fráter Mór 90 fillér, Rakottay Danó 60 fillért. — Rimaszombat, 1906. jun. 23 A rendezőség.

Szerkesztői üzenet.

—y. Pohorella. A közlemény az utolsó pillanatban érkezett. Köszönjük a szép referátát és érdeklődést. Minden alkalommal szívesen látjuk, de jókorabb

Nyilt-tér.)*

Luhi Erzsébet
6—10
gyógyviz
gyomorbetegségek minden neme ellen, ugyszintén a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában kiváló sikerrel alkalmazatik Megrendelhető a forrásbélrősegnél Szolyván, (Beregugye) és minden jobb keresk desben.
Borral kitünő ital.

*) E rovat alatt közlöttekert nem vállal felelősséget a Szerk.

Kitünő házi koszt

kapható július 1-től ugy bent étkezésre, mint házhöz hordva a Jánosi-utca 18 szám alatti házban. — Ertekezhetni lehet ugyanott.

1—3
Eladó telek.
A Hunyadi-utczában — Kohn Adolf fatelepevel szemben, Eperjessy József ur háza mellett — egy 380 □ öl területű beltelek eladó. Ertekezhetni Róth Lajos tulajdonossal Rimaszombat.

Fürdőbe és nyaralásra
utazóknak ajánljuk, hogy biztosítsák lakásberendezésüket csekély díj mellett betöréses lopás ellen
a „Foncière“ pesti biztosító intézet rimaszombati főügynökségénél.
LÉVAI IZSÓ főügynök.

Bérbeadó.

A rimaszombati határban egy tagban levő 28 hold szántó és 12 hold rét birtok a legjobb kezelésben tartva f. évi szeptember hó 1-től több évre bérbe kiadó, értekezhetni Róth Lajos tulajdonos rimaszombati lakosnál. 2—3

Bérbeadási hirdetmény.

2575. sz. — Rimaszombat város tulajdonát képező, ez időszerint Steiner Salamon bérletében lévő Erzsébet-tér 9 sz. alatt fekvő bolthelyiség folyó évi aug. 1-től 1911. május 1-ig terjedő időre bérbeadatik.

1. Kikiáltási ár évi 960 korona.
2. Bérbevevőt az átalakítási és villanyberendezési költségek részletei is terhelik.
3. Részletes feltételek a polgármesteri hivatalban megtudhatók.

4. Zárt írásbeli ajánlatok a polgármesteri hivatalban 10% bánatpénzzel felszerelve 1906. évi július hó 4 ének d. e. 10 órájáig adhatók be.

5. Az ajánlatok felett végérvényesen a képviselő-testületi közgyűlés dönt, melynek joga az ajánlatok teljesen szabad elbírálásához, sőt új árverés tartásához is fenntartatik. — Rimaszombat, 1906. június 18.

Dr. Kovács, polgármester.

Hirdetmény.

2447. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bán Jánosné végrehajthatónak, Fodor János végrehajtható elleni 70 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtható árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§ ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Uzapanyit községben fekvő s az uzapanyiti 41. számú telekjegyzőkönyv 25/a. hrzi sz. beltelekből és azon épült 28. sz. alatti házból; és A. 15—19 sorszám alatti pallag, kaszáló, szilvás és szőlőből a 3 alatti Fodor Jánost fele részben megillető jutalékra 624 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1906. évi július hó 18-ik napjának délelőtti 10 óráját Uzapanyit községében, a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 62 kor 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezeihez letenni avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1906. évi április hó 30-ik napján.

Dr. Musotter, kir. törvényszéki bíró.

Özv. Hlozek Jánosné
épület-, műlakatos és takaréktűzhelykészítő műhelye
Rimaszombat, Tamásfali-ut.

Készít mindennemű lakatosmunkát, épületvasalást, kerítést és kaput kovácsolt vasból mindenféle czélra. rajz szerint.
Takaréktűzhelyek — fehér csempekkal kirakva — vendéglők, uraságok és magánlakások részére különféle alak- és nagyságban készülnek.
Raktáron megtekintés czéljából asztal-takaréktűzhely. Műhelyem berendezve a legmodernebb eszközök- és gépekkel. Szolgálatom szíves és gyakori igénybevételét kérve vagyok

kiváló tiszt-tellett
özv. Hlozek Jánosné,
épület- és műlakatos.

Id. RÁBELY MIKLÓS
KÖNYVNYOMDÁJA RIMASZOMBAT, POKORÁGYI-UTCZA 1.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és kérészek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok és levélborítékok stb
Pénzintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények, szelvények, betettkönyvecskek, üzleti könyvek, mérlegszámlák.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkéék és ragezédulák, intő levelek, levélpapírok és borítékok cégnyomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelező-lapok stb. — Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.

FLEISCHER és TÁRSA
gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevé gépeit a nyári idényre, nevezetesen:
Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.
Kézi cséplőgépeit járgányhajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékekkel vagy anélkül. Backer- és magtár-rostáit, továbbá mindennemű szivattyukat, gözgépeket és gözmozdonyokat, szeszgyár-berendezéseket, m. p.: Henze-főzőket, cukrosítókat, maláta- burgonya-súzókat, malom berendezéseket stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. Gazdasági gépeink képes, valamint öntődégek gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük

